

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 26CoE/29/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4217209657
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Pilek
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4217209657.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Pileka a členov senátu JUDr. Romana Greguša a JUDr. Pavla Lukáča, v exekučnej veci oprávneného: EOS KSI Slovensko, s. r. o., sídlo Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti povinnému: J. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt s. č. XXX, P. Q., o vymoženie peňažného plnenia vo výške 124,91 eura s príslušenstvom a trov exekúcie, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Komárno č. k. 10Er/212/2017-17 z 3. septembra 2018, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Komárno č. k. 10Er/212/2017-17 z 3. septembra 2018 potvrdzuje.

II. Odvolací súd povinnému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie uznesením, označeným v záhlaví, žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

2. Súd prvej inštancie uznesenie právne odôvodnil ustanoveniami § 44 ods. 2 veta prvá a druhá, § 243h ods. 1 veta prvá zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), § 52 a nasl. a § 879j Občianskeho zákonníka a § 73 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

3. Súd prvej inštancie v odôvodnení uznesenia uviedol, že súd pri rozhodovaní o návrhu na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri Asociácii pre arbitráž sp. zn. SRSAspA 09217/15 z 23.06.2016 preskúmal Žiadosť o vydanie kreditnej karty VÚB, a. s. ("zmluva o karte") zo dňa 14.11.2006 uzavretú medzi právnym predchodcom oprávneného a povinným, dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach zo dňa 23.05.2013 a rozhodcovskú zmluvu zo dňa 23.05.2013. Zistil, že v článku 3. predloženej rozhodcovskej zmluvy bola dojednaná rozhodcovská doložka o riešení sporov vzniknutých medzi účastníkmi konania z dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach. Oprávneným predložená zmluva o karte zo dňa 14.11.2006 založila záväzkovo - právny vzťah medzi právnym predchodcom oprávneného, ktorý pri jej uzatváraní konal v rámci svojej podnikateľskej činnosti a povinným, ktorý pri jej uzatváraní nekonal v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Právny predchodca oprávneného teda pri uzatváraní predmetnej zmluvy vystupoval ako dodávateľ a povinný ako spotrebiteľ (§ 52 ods. 3 a ods. 4 OZ). Podľa § 52 ods. 1 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Vzhľadom na uvedené skutočnosti je potom nesporné, že záväzkový vzťah založený na základe predkladanej zmluvy je záväzkovým vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, a teda je potrebné ho posudzovať i v kontexte ustanovení o spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 a nasl. OZ. Tieto ustanovenia je treba aplikovať aj na právne

úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu. Z listín predložených oprávneným ďalej vyplynulo, že oprávnený uzavrel s povinným rozhodcovskú zmluvu dňa 23.05.2013, t. j. v rovnaký deň ako oprávnený s povinným uzavreli dohodu o uznaní záväzku (a o úhrade pohľadávky v splátkach). Dohoda o uznaní záväzku je formulárový dokument, z ktorého obsahu je zrejmé, že ide o formulár, ktorý oprávnený používa vo vzťahu k neurčitému počtu dlžníkov, avšak rozhodne nie je v záujme dlžníka predĺžiť plynutie premlčacej lehoty, prípadne súhlasiť s rozhodcovským konaním, nakoľko takto by si významne zhoršil postavenie, čo je v rozpore s princípom ochrany spotrebiteľa. Takisto aj rozhodcovská zmluva, ktorú predložil oprávnený povinnému, bola uzavretá vo formulárovej podobe, ktorej obsah povinný nemohol ovplyvniť, pretože celý obsah zmluvy (s výnimkou osobných údajov povinného) bol už predtlačенý. Oprávnený mohol na základe tejto rozhodcovskej zmluvy vec predložiť na prejednanie rozhodcovskému súdu a spotrebiteľ (povinný) týmto stratil právo brániť sa voči nárokom veriteľa (oprávneného) na všeobecnom súde v mieste svojho bydliska. Vznik právom akceptovanej rozhodcovskej zmluvy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Z obsahu spisu nevyplýva, že by oprávnený s odbornou starostlivosťou najprv poučil povinného a nechal mu priestor na rozhodnutie a voľbu. Predtlačенé poučenie oprávneného v rozhodcovskej zmluve o rozhodcovskom konaní súd prvej inštancie nepovažoval za kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov takéhoto konania. Možnosť výberu spôsobu riešenia sporu povinným napriek bodu 2. a 3. rozhodcovskej zmluvy považoval súd prvej inštancie len za zdanlivú. V prevažnej väčšine sporov zo spotrebiteľských zmlúv je možnosť výberu na strane žalobcu - veriteľa, pričom dlžník ako spotrebiteľ v zásade žalobu nepodáva. Spotrebiteľ teda nemá žiadnu možnosť ovplyvniť alternatívu riešenia sporu, čo považoval súd prvej inštancie za nekalé dojednanie o možnosti riešenia sporov. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad. Vychádzajúc z uvedeného je potom potrebné účastníkmi uzavretú rozhodcovskú zmluvu považovať za neprijateľnú, spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Z uvedených dôvodov predmetnú rozhodcovskú zmluvu súd prvej inštancie vyhodnotil ako neprijateľnú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Ak v určitej veci nedošlo k uzatvoreniu platnej rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a vydať rozhodcovský rozsudok. Takto vydaný rozsudok nie je vykonateľný a nemôže byť ani exekučným titulom, pretože nie je spôsobilý byť podkladom na nútený výkon rozhodnutia. S poukazom na uvedené skutočnosti súd prvej inštancie zistil, že rozhodnutie predložené v tomto exekučnom konaní ako exekučný titul nespĺňa náležitosti vykonateľného rozhodnutia, pretože ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať. Ak neexistuje rozhodcovský rozsudok, ktorý je spôsobilý byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo z hľadiska materiálneho, exekúcia je neprípustná, čo je dôvod na zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a následné zastavenie exekučného konania, a preto súd prvej inštancie rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku uznesenia.

4. Uvedené uznesenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu napadol včas podaným odvolaním oprávnený.

5. Oprávnený v odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie veci. Poznamenal, že sa podrobil všetkým dovtedajším legislatívnym zmenám a pri uzatváraní rozhodcovskej zmluvy s povinným postupoval prísne podľa právnymi predpismi vymedzených pravidiel, ako aj v súlade s rozhodovacou činnosťou exekučných súdov, pričom poukázal na znenie ustanovení § 3 ods. 1, 2, 5 a 6 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Podľa oprávneného v napadnutom uznesení absentuje záver, prečo skutočnosť, že rozhodcovská zmluva je vo forme tlačiva je pre súd neprijateľný a tento záver hodnotí oprávnený ako absurdný. Oprávnený ďalej uviedol, že rozhodcovská zmluva je uzatvorená na samostatnom dokumente, a tak je obsahovo aj formálne oddelená od dohody o uznaní záväzku. Povinný rozhodcovskú zmluvu podpísal sám a dobrovoľne, pričom jej podpisom nebolo nijako podmienené poskytnutie úveru. Oprávnený zdôraznil, že zmluva, na základe ktorej boli povinnému poskytnuté finančné prostriedky, bola uzatvorená dňa 14.11.2006, pričom rozhodcovská zmluva bola uzatvorená dňa 23.05.2013, teda po viac ako šiestich rokoch od poskytnutia finančných prostriedkov, pričom poukázal i na viaceré rozhodnutia odvolacích súdov. Pre konštatovanie, že povinný v skutočnosti ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči nárokom veriteľa na riadnom súde v mieste svojho bydliska, nie je žiaden skutkový ani právny základ. Povinný mal možnosť rozhodcovskú zmluvu nepodpísať a bez udania dôvodu od nej aj odstúpiť. Rozhodcovská zmluva je formulovaná

alternatívne, teda dáva obom zmluvným stranám (t. j. aj povinnému) na výber, na ktorý rozhodcovský alebo všeobecný súd sa obráti. Oprávnený ďalej uviedol, že v postupe súdu nevidí iný dôvod ako ten, že súd chce vyňať spotrebiteľa spod účinkov rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný na základe platne uzatvorenej rozhodcovskej zmluvy rozhodcovským súdom. Ak by bolo v úmysle zákonodarcu zakázať v spotrebiteľských sporoch v spotrebiteľských sporoch rozhodcovské konanie, neprijímal by samostatný zákon na jeho úpravu. Oprávnený s poukazom na ustanovenie § 3 ods. 6 zákona č. 335/2014 Z. z. uviedol, že uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy nemožno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Mal za to, že rozhodnutie exekučného súdu je arbitrárne a bez akéhokoľvek racionálneho odôvodnenia. Oprávnený splnil všetky zákonné náležitosti v predmetnom konaní, avšak exekučný súd hľadá dôvody na neudelenie poverenia na výkon exekúcie. Oprávnený tiež poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3M Cdo 11/2010 zo dňa 26.09.2011, článok 46 ods. 1 Ústavy SR a článok 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Oprávnený namietal, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia je nepresvedčivé, bez jasnej a zrozumiteľnej úvahy súdu pri aplikácii relevantných ustanovení právnych predpisov na konkrétny právny vzťah, ktorý by mal oporu v skutkovom stave vyplývajúcom zo súdneho spisu. S poukazom na skutočnosti uvedené v odvolaní oprávnený navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

6. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok - ďalej len „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“), preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie, ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal, v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP), a zistil, že napadnuté rozhodnutie je vecne správne, a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario.

7. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že exekučné konanie sa začalo dňa 22.03.2017, kedy bola pred súdnym exekútorom spísaná zápisnica o návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor písomným podaním, ktoré bolo súdu prvej inštancie doručené dňa 02.05.2017 požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na podklade vykonateľného rozhodnutia - rozhodcovského rozsudku č. k. SRSAspA 09217/15 zo dňa 23.06.2016. O žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie rozhodol súd prvej inštancie napadnutým uznesením.

8. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

9. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Podľa § 243h ods. 1 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) (ďalej len „Exekučný poriadok“), ak tento zákon v § 243i až 243k neustanovuje inak, exekučné konania začaté pred 1. aprílom 2017 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. marca 2017. Pravidlá pre pridelovanie vecí exekútorom podľa § 55 ods. 4 a 5 sa použijú len s ohľadom na veci pridelené podľa predpisov účinných po 1. apríli 2017.

11. Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.03.2017, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d) a § 39 ods. 4. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne aj vtedy, ak sa navrhuje vykonanie exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorý bol vydaný v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihliadnuté na neprijateľné zmluvné podmienky, obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo rozpor s dobrými mravmi. Proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti je prípustné odvolanie.

12. Podľa § 44 ods. 3 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.03.2017, súd pred vydaním poverenia na vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore

preskúma okrem súladu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a návrhu na vykonanie exekúcie so zákonom, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva spĺňa podmienky ustanovené právnymi predpismi, či bolo rozhodcovské rozhodnutie v spotrebiteľskom spore vydané rozhodcom, ktorý bol v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, a pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, rozhodcovské rozhodnutie spĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu a či je vykonateľné. Ak súd dospeje k záveru, že nie je splnená ktorákoľvek z podmienok podľa prvej vety, žiadosť o udelenie poverenia zamietne.

13. Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“) v znení účinnom do 30.06.2007 (t. j. v čase uzavretia zmluvy zo dňa 14.11.2006), spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

14. Podľa § 23a ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 30.06.2007, na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa osobitného predpisu, 13d) sa primerane použijú ustanovenia tohto predpisu.

15. Poznámky pod čiarou 13d) zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 30.06.2007 odkazuje na § 52 až 60 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov.

16. Podľa § 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

17. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.2007 a podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.01.2008, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

18. Keďže odvolací súd v odvolacom konaní dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci postupoval procesne správne, správne zistil aj skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj náležite, v rozsahu potrebnom pre jeho preskúmanie, odôvodnil, odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a v súlade s § 387 ods. 2 CSP sa preto v odôvodnení svojho rozhodnutia o odvolaní obmedzuje na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia.

19. Odvolací súd v prvom rade konštatuje, že aj na zmluvu, uzavretú do 30.06.2007, ktorá nenapĺňa znaky spotrebiteľskej zmluvy tak, ako boli do 30.06.2007 definované v § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, avšak napĺňa znaky spotrebiteľskej zmluvy podľa § 23a ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 30.06.2007, sú primerane aplikovateľné aj všetky ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách obsiahnuté v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 30.06.2017, a to práve podľa § 23a ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa. V ustanovení § 23a ods. 2 zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 30.06.2007 je totiž zakotvený právny základ umožňujúci chrániť spotrebiteľa podľa úpravy spotrebiteľských zmlúv obsiahnutej v Občianskom zákonníku aj vtedy, ak zmluva nenapĺňa znaky spotrebiteľskej zmluvy tak, ako boli do 30.06.2007 stanovené v § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného dôvodu je napr. právna úprava inštitútu zákazu neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách, obsiahnutá primárne v § 53 Občianskeho zákonníka, plne aplikovateľná aj na tie zmluvy uzavreté do 30.06.2007, ktoré sú spotrebiteľskými zmluvami práve podľa § 23a ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 30.06.2007.

20. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 CSP a za účelom vysporiadania sa s podstatnými tvrdeniami oprávneného uvedenými v odvolaní ďalej uvádza, že spotrebiteľská zmluva je v našom právnom poriadku definovaná v § 52 Občianskeho zákonníka (predtým do 30.06.2007 aj v § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa a od 01.07.2007 do 31.10.2008 aj v § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa) ako každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podmienkou pre posudzovanie zmlúv ako spotrebiteľských je skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a spotrebiteľ, pričom

jej charakteristickým znakom je to, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, za podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ bez možnosti spotrebiteľa tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Tieto zmluvy sú spravidla vopred pripravené na formulároch a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu tejto zmluvy alebo jej zmeny. Medzi účastníkmi konania v prejednávanej veci sa jedná (ako je to zdôvodnené v nasledujúcich bodoch) práve o spotrebiteľský právny vzťah, na ktorý je potrebné aplikovať ustanovenia spotrebiteľského práva.

21. Z predloženej zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty, uzavretej medzi právnym predchodcom oprávneného (Všeobecná úverová banka, a. s.) a povinným dňa 14.11.2006 prijatím a schválením žiadosti povinného o vydanie kreditnej karty L., D. P. od D. F. zo strany právneho predchodcu oprávneného (ďalej len „zmluva o kreditnej platobnej karte“) totiž vyplýva, že právny predchodca oprávneného vystupuje ako veriteľ, pričom medzi predmety jeho činnosti patrí aj poskytovanie úverov, teda právny predchodca oprávneného pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a považuje sa za dodávateľa. Zo zmluvy je taktiež preukázané, že povinný uzatváral zmluvu ako fyzická osoba s uvedením dátumu narodenia a rodného čísla, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti a považuje sa teda za spotrebiteľa podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona o ochrane spotrebiteľa a § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.12.2007 (§ 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.01.2008).

22. Taktiež je potrebné zdôrazniť aj tú skutočnosť, že v tomto prípade bola zmluva o kreditnej platobnej karte vopred pripravená oprávneným pre veľký počet spotrebiteľov, z čoho vyplýva, že povinný nemohol ovplyvniť jej obsah a zmluvné dojednania, ide teda o štandardnú spotrebiteľskú zmluvu, ktorú možno označiť aj ako formulárovú, adhéznú. Preto na právny vzťah medzi účastníkmi konania je nutné aplikovať aj príslušné spotrebiteľské právne normy (okrem iného osobitne ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách), ktoré majú kogentnú povahu a sú súčasťou obsahu záväzkovo-právneho vzťahu bez ohľadu na to, či došlo k tzv. voľbe práva, alebo či sa jedná o tzv. absolútny obchod.

23. V dôsledku vyššie uvedeného právny vzťah medzi oprávneným a povinným, založený zmluvou o kreditnej platobnej karte, uzavretou medzi právnym predchodcom oprávneného a povinným dňa 14.11.2006, je právnym vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy a teda na tento právny vzťah je treba aplikovať ustanovenia, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru. Tieto ustanovenia je však treba aplikovať aj na právne úkony, ktoré bezprostredne nadväzujú na spotrebiteľskú zmluvu, vznikli na základe spotrebiteľskej zmluvy alebo so spotrebiteľskou zmluvou inak súvisia (napr. zabezpečujú plnenia záväzkov vzniknutých zo spotrebiteľskej zmluvy) - teda v prejednávanej veci aj na právne úkony obsiahnuté v Dohode o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach, podpísanej oprávneným a povinným dňa 23.05.2013 (ktorou v časti uznania záväzku došlo k zabezpečeniu plnenia záväzku povinného zo spotrebiteľskej zmluvy a ktorou v časti dohody o úhrade pohľadávok v splátkach došlo k zmene obsahu záväzku povinného uhradiť oprávnenému jeho pohľadávku v časti splatnosti) a aj na právny úkon obsiahnutý v Rozhodcovskej zmluve, taktiež podpísanej oprávneným a povinným dňa 23.05.2013 (ktorou došlo k dohode na riešení sporov vzniknutých práve z Dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach, ktorá sama osebe vznikla v príčinnej súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou zo dňa 14.11.2006 (- pozn. v dohode o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach je síce uvedený ako dátum uzavretia spotrebiteľskej zmluvy deň 22.11.2006, ide však len o zrejmu nesprávnosť, nakoľko z čísla zákazníka, uvedeného v dohode o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach v spojení so spotrebiteľskou zmluvou nepochybne vyplýva, že má ísť o spotrebiteľskú zmluvu uzavretú dňa 14.11.2006, ktorý dátum samotný oprávnený označil za deň uzavretia zmluvy aj v návrhu na začatie rozhodcovského konania zo dňa 18.11.2015, v ktorom bol vydaný rozhodcovský rozsudok, ktorý bol predložený ako exekučný titul v tejto veci). Normy spotrebiteľského práva je nutné vždy použiť na celý režim právneho vzťahu, ktorý, ak bol založený spotrebiteľskou zmluvou, zachováva si tento spotrebiteľský charakter počas celej doby trvania jeho existencie (teda aj ak došlo k zmenám v obsahu právneho vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou). Na uvedenom nemení nič ani skutočnosť, ak v priebehu právneho vzťahu dôjde napr. k postúpeniu pohľadávky, tak, ako tomu bolo aj v prejednávanej veci, nakoľko aj v prípade postúpenia pohľadávky v súvislosti s plnením spotrebiteľskej zmluvy je spotrebiteľ naďalej spotrebiteľom a postupník dodávateľom (keďže ten len vstúpil do právneho postavenia - práv a povinností postupcu, ktorý bol dodávateľom).

24. Ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka sa vzťahujú práve na taký druh zmlúv, pri ktorých spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť ich obsah. Ide o osobitnú ochranu v rámci ochrany spotrebiteľa, pričom zákon v § 53 vymedzuje neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách a rozlišuje, či boli individuálne dojednané alebo nie. Je teda dôležité, či spotrebiteľ mal možnosť oboznámiť sa s nimi pred uzavretím zmluvy ale taktiež aj to, či ich mal možnosť ovplyvniť. V tomto smere sa zabezpečuje ochrana najmä tým zmluvám, pri ktorých sa zmluvné podmienky pripravujú vopred a pri ktorých spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť ich obsah.

25. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na ustanovenie § 44 ods. 2 a ods. 3 Exekučného poriadku. V zmysle tohto ustanovenia exekučný súd posudzuje okrem iného súlad žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom a rovnako skúma, či je rozhodcovské rozhodnutie vykonateľné. Ak by exekučný súd nesúlad so zákonom zistil už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, musí žiadosť súdneho exekútora zamietnuť (§ 44 ods. 2 a 3 Exekučného poriadku). V prípade, ak by exekučný súd tento dôvod zistil neskôr, t. j. až po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie, musí exekúciu následne zastaviť. Odvolací súd poukazujúc na ustanovenie § 57 ods. 1 a 2 a § 58 ods. 1 Exekučného poriadku konštatuje, že súd rozhodne o zastavení exekúcie kedykoľvek v priebehu konania, len čo zistí existenciu niektorého z dôvodov na zastavenie exekúcie. Súd tak v priebehu celého konania ex offo skúma splnenie predpokladov na vedenie exekúcie, preto súd prvej inštancie je oprávnený a aj povinný v prípade zistenia niektorého z dôvodov uvedených v ustanovení § 57 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku, následne exekúciu zastaviť, pričom tak môže uskutočniť na návrh ako aj bez návrhu. Odvolací súd zdôrazňuje poukaz na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III.ÚS 372/2011-18 zo dňa 13.09.2011 súvisiaceho s problematikou neprijateľnej rozhodcovskej doložky, v ktorom Ústavný súd SR konštatoval, že: „všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania ex offo skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania. Jedným z týchto predpokladov je aj relevantný exekučný titul. Bez jeho existencie nemožno exekúciu vykonať“. Ústavný súd SR v citovanom rozhodnutí poukázal aj na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v rozsudku z 27. januára 1997 vydanom pod sp. zn. 3Cdo/164/1996 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997 uviedol, že „súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe titulu, ktorý je vykonateľný po stránke formálnej a materiálnej“.

26. Uvedené závery sú v súlade aj s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. októbra 2011 sp. zn. 3Cdo 146/2011, v ktorom je uvedené, že „pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný“.

27. Odvolací súd z exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku sp. zn. SRSAspA 09217/15 z 23.06.2016 založeného v súdnom spise za č. I. 3 zistil, že rozhodcovský súd v ňom konštatuje, že svoju právomoc odvodil od rozhodcovskej zmluvy.

28. Odvolací súd ďalej z obsahu spisu zistil, že podkladom na vydanie exekučného titulu bola práve zmluva o kreditnej platobnej karte uzatvorená medzi spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a. s., ako právnym predchodcom oprávneného a povinným dňa 14.11.2006, na základe ktorej právnym predchodca oprávneného poskytol povinnému finančné prostriedky, pričom následne bola uzatvorená aj Dohoda o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach z 23.05.2013. Súčasne je v súdnom spise založená aj predmetná rozhodcovská zmluva na č. I. 7, z ktorej vyplýva, že je uzavretá medzi oprávneným a povinným dňa 23.05.2013.

29. Odvolací súd preto konštatuje, že súd prvej inštancie v zmysle § 44 ods. 2 a ods. 3 Exekučného poriadku správne preskúmal nielen žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul, ale aj zmluvu o kreditnej platobnej karte, uzatvorenú medzi právnym predchodcom oprávneného a povinným dňa 14.11.2006 a rozhodcovskú zmluvu zo dňa 23.05.2013.

Exekučný súd je totiž v zmysle ustanovenia § 44 ods. 2 a 3 Exekučného poriadku oprávnený už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie aj bez návrhu (ex officio) skúmať okrem iného aj to, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne a či je rozhodcovské rozhodnutie (rozsudok) vykonateľné. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, prislúcha mu právo vyvodiť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou zmluvou viazaná. Uvedený postup exekučného súdu nie je v tomto prípade posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu a nesmeruje k "zrušeniu" tohto rozhodnutia. Skúmaním platnosti rozhodcovskej zmluvy súd prvého stupňa len realizuje svoje oprávnenie vyplývajúce mu z ustanovenia § 44 ods. 2 a 3 Exekučného poriadku, t. j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom a okrem iného či je aj vykonateľný (a to nielen po formálnej, ale aj po materiálnej stránke).

30. Podľa názoru odvolacieho súdu jednou z neprijateľných podmienok, tak ako to správne ustálil aj súd prvej inštancie v napadnutom uznesení, je aj samotná rozhodcovská zmluva uzavretá medzi oprávneným a povinným dňa 23.05.2013, ktorá akákoľvek, bez ohľadu na jej formu a znenie obsiahnutá v zmluve uzatvorenej medzi dodávateľom a spotrebiteľom je podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľnou podmienkou, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa a nebola individuálne dojednaná. Takáto rozhodcovská zmluva je preto podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase jej uzatvorenia neplatná. V predmetnom exekučnom konaní ide o tento prípad. Značná nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa bola spôsobená najmä tým, že spotrebiteľovi bolo zároveň týmto postupom odňaté právo brániť sa a podať žalobu alebo akýkoľvek iný opravný prostriedok na všeobecný súd, pričom ide o právo spotrebiteľa upravené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky), pričom táto podmienka nebola individuálne dojednaná a celkom zjavne nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť. Odvolací súd dopĺňa, že o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorou je rozhodcovská zmluva, ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto rozhodcovskej zmluvy začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu, pričom je všeobecne známou skutočnosťou, potvrdenou početnou rozhodovacou činnosťou aj tohto odvolacieho súdu, že sú to práve dodávatelia, ktorí iniciujú rozhodcovské konania v spotrebiteľských veciach. Z týchto dôvodov neobstojí argumentácia oprávneného ako odvolateľa o tom, že rozhodcovská zmluva bola dojednaná alternatívne, nakoľko ako taká sa javila vzhľadom na uvedené len formálne.

31. K rozhodcovskej zmluve má najbližšie ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka, ktoré bolo do Občianskeho zákonníka včlenené novelou účinnou od 01.01.2008 (avšak ani na zmluvy uzavreté pred týmto dátumom súd nič nebráni aplikovať na nekalú rozhodcovskú zmluvu ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Práve v znení tohto ustanovenia sa nachádza článok 3 smernice Rady č. 93/13/EHS, ktorý bol transponovaný do právneho poriadku SR novelizačným zákonom č. 150/2004 Z. z. a ktorý priamo upravuje základné predpoklady na posudzovanie zmluvných podmienok. Pokiaľ teda súd dospieje k záveru, že daná podmienka obsiahnutá v spotrebiteľskej zmluve nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a zároveň spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, bude ju považovať za neprijateľnú, a to bez ohľadu na to, či sa nachádza medzi neprijateľnými podmienkami uvedenými jednak v prílohe k tejto Smernici alebo vo výpočte v § 53 (v ods. 3 do 31.12.2007 a od 01.01.2008 v ods. 4) Občianskeho zákonníka.

32. Odvolací súd v zmysle vyššie uvedeného dospel taktiež k záveru, že rozhodcovská zmluva je neplatná, pričom bol toho názoru, že rozhodcovskú zmluvu, uzavretú vo forme samostatnej rozhodcovskej zmluvy, je potrebné posúdiť ako absolútne neplatnú zmluvu nielen pre rozpor so zákonom podľa § 39 v spojení s § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase jej uzavretia, ale aj pre to, že sa prieči dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka). Podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Odvolací súd má za to, že rozhodcovská

zmluva celkom zjavne svojím obsahom a účelom sa prieči dobrým mravom. Rozpor s dobrými mravmi videl najmä v tom, že táto zmluva nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a celkom zjavne nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť. Keďže spotrebiteľ nemal možnosť tento výber ovplyvniť, bol pre vybraný rozhodcovský súd zdrojom príjmov, a preto bola namiesto obava, do akej miery je potom takéto rozhodcovské konanie objektívne. Opak nepreukazuje ani skutočnosť, že v rovnaký deň, ako je deň uzatvorenia Dohody o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach, t. j. dňa 23.05.2013 povinný vyplnil na samostatnej listine obsiahnutý ďalší formulár, opätovne predpripravený - predtlačný a predložený oprávneným povinnému, označený ako „dotazník“ (č. I. 6), kde povinný opätovne mal len súhlasiť s vopred pripravenými otázkami.

33. V tomto prípade predmetná rozhodcovská zmluva je samostatná zmluva uzatvorená podľa zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, podpísaná oboma zmluvnými stranami. Ustanovenie § 4 ods. 1 citovaného zákona upravuje formu rozhodcovskej zmluvy. Rozhodcovská zmluva môže mať formu osobitnej zmluvy alebo formu rozhodcovskej doložky k zmluve. Jedná o formu osobitnej zmluvy a nie rozhodcovskej doložky. V tomto smere odvolací súd dáva do pozornosti aj skutočnosť, že už viackrát bolo judikované, že rozhodcovská doložka (v rovnakom znení ako je obsah v rozhodcovskej zmluve) je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nakoľko spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

34. Pokiaľ teda právomoc rozhodcovského súdu bola založená na absolútne neplatnej zmluve, je nesporné, že rozhodcovský rozsudok ako celok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť spôsobilým exekučným titulom.

35. Preto celý postup od rozhodcovskej zmluvy až po rozhodcovský rozsudok je prejavom zneužitia práv dodávateľa, ktorý si vlastne takýmto postupom zaobstaral ekvivalent rozsudku súdu takmer na akékoľvek plnenie zo zmluvy. Výkon práv oprávneného - dodávateľa podľa predmetnej rozhodcovskej zmluvy považuje odvolací súd za nezlučiteľný s dobrými mravmi a právnou úpravou ochrany spotrebiteľa, a preto bolo dôvodné aplikovať ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku už v štádiu rozhodovania exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, nakoľko súdny exekútor žiadal vykonať exekúciu na podklade exekučného titulu, ktorý vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti (neplatnú rozhodcovskú zmluvu) ani nemal byť vydaný, nakoľko rozhodcovský súd nemal ani právomoc rozhodovať spor účastníkov konania. Súd prvej inštancie preto správne zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ako celok.

36. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešnému povinnému síce vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania, a to v plnom rozsahu, avšak keďže mu žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, odvolací súd rozhodol, že povinnému sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva. Odvolací súd síce v zmysle ustanovenia § 262 ods. 1 CSP mal rozhodovať len o nároku na náhradu trov konania, ale keďže v takom prípade by o výške náhrady trov konania po právoplatnosti rozhodnutia musel rozhodovať podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie, aj keď už v čase rozhodovania odvolacieho súdu bolo zrejmé, že povinnému žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto v záujme, aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá v zmysle čl. 17 CSP rozhodol, že povinnému sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

37. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

38. Rozhodnutie odvolacieho súdu prijal senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 - § 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom

alebo dovolacom súde. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť byť zastúpený advokátom neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.